

Agencia Națională pentru Protecția Mediului
Agencia pentru Protecția Mediului Maramureș

AVIZ DE MEDIU**Nr. 1 din 04.04.2018**

Ca urmare a notificării adresate de **CONSILIUL JUDEȚEAN MARAMUREȘ**, cu sediul în județul Maramureș, municipiul Baia Mare, str. Gheorghe Șincai, nr. 46, înregistrată la APM Maramureș cu nr. 3626 din 13.04.2016, privind emiterea avizului de mediu pentru „**Strategia de dezvoltare durabilă a județului Maramureș pentru perioada 2014-2020**”, în urma analizării documentelor transmise, a parcurgerii integrale a etapelor procedurale, conform HG 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe, a informării publicului prin anunțuri repetate și a consultării acestuia în cadrul dezbaterii publice, organizată în data de 15.03.2018 la sediul Consiliului Județean Maramureș, în Baia Mare, str. Gheorghe Șincai, nr. 46, în baza Hotărârii Guvernului nr. 19/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului și pentru modificarea unor acte normative, cu completările și modificările ulterioare, a Hotărârii Guvernului nr. 1000/2012 privind reorganizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Protecția Mediului și a instituțiilor publice aflate în subordinea acesteia, cu modificările și completările ulterioare și a Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată cu modificări prin Legea nr. 265/2006, cu completările și modificările ulterioare,

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI MARAMUREȘ

emite:

AVIZ DE MEDIU**pentru Strategia de dezvoltare durabilă a județului Maramureș pentru perioada 2014 -2020,****promovată** de Consiliul Județean Maramureș,**în scopul aprobării** Strategiei de dezvoltare durabilă a județului Maramureș,**având ca obiectiv general** dezvoltarea și promovarea județului Maramureș ca o destinație atractivă pentru locuitori, întreprinzători locali și străini, respectiv turiști și vizitatori, prin valorificarea poziției geografice strategice și intervenții în sectoarele

prioritare, în vederea diminuării disparităților la nivelul județului și creșterea calității vieții locuitorilor acestuia.

Viziunea de dezvoltare a județului Maramureș pentru un orizont de timp mai îndelungat (2035): la orizontul anului 2035, județul Maramureș va fi o comunitate durabilă, ușor accesibilă și conectată la rețelele majore de comunicații din Europa centrală și de est, o destinație turistică și de afaceri de importanță europeană, cu servicii publice de calitate și o administrație proactivă, orientată către cetățean

și ca obiective specifice:

1. Creșterea conectivității și atractivității județului Maramureș pentru investitori, care să realizeze activități inovative și cu valoare adăugată ridicată și pentru turiști
2. Creșterea atractivității județului Maramureș pentru locuitori și asigurarea unei dezvoltări integrate și echilibrate a teritoriului
3. Asigurarea bunei guvernante și întărirea relațiilor de cooperare teritorială ale județului Maramureș
4. Asigurarea unui management adecvat al resurselor naturale și a riscurilor naturale și antropice în județul Maramureș

Pentru atingerea acestor obiective Strategia prevede următoarele priorități și măsuri, inclusiv un portofoliu de proiecte prioritare aflate în derulare sau noi.

Obiectivul Strategic 1. *Creșterea conectivității și atractivității județului Maramureș pentru investitori care să realizeze activități inovative și cu valoare adăugată ridicată și pentru turiști*

Prioritatea 1.1. *Asigurarea accesibilității județului Maramureș și a mobilității persoanelor și mărfurilor*

Această prioritate are în vedere creșterea accesului județului Maramureș la granița de vest, de nord, la coridoarele majore de transport din rețeaua TEN-T și la principalele centre urbane din regiune, precum și creșterea mobilității durabile în interiorul acestuia. De asemenea, aceasta va contribui la creșterea accesului populației și firmelor la internetul de mare viteză.

Măsuri:

1.1.1. *Asigurarea conectivității județului cu restul regiunii și cu regiunile de graniță (Ucraina) și a coeziunii teritoriale interne (reducerea izolării Maramureșului Istoric)*

Acțiuni posibile a fi finanțate prin intermediul acestei măsuri:

- Reabilitarea drumurilor județene;
- Construcție pod peste Tisa;
- Construcție punct de trecere a frontierei.

1.1.2 *Dezvoltarea infrastructurii de transport rapid care să asigure conectarea județului la rețeaua TEN-T*

Acțiuni posibile a fi finanțate prin intermediul acestei măsuri:

- Construcție drum expres;
- Extindere și modernizare aeroport (terminal pasageri și cargo).

1.1.3 *Creșterea mobilității în zonele urbane ale județului, cu accent pe transport alternativ*

Acțiuni posibile a fi finanțate prin intermediul acestei măsuri:

- Modernizare străzi;
- Construcție variante ocolitoare;
- Modernizare infrastructură transport public;
- Dezvoltare piste de biciclete, spații pietonale;
- Dezvoltare transport public județean (autogară, stații);
- Centru intermodal.

1.1.4 *Dezvoltarea infrastructurii de comunicații*

Acțiuni posibile a fi finanțate prin intermediul acestei măsuri:

- Dezvoltare rețele de fibră optică;
- Extindere infrastructură de broadband;
- Amenajare hot-spot-uri wi-fi.

Prioritatea 1.2. *Creșterea oportunităților de ocupare de la nivelul județului Maramureș în vederea utilizării eficiente a resurselor existente și reducerii migrației forței de muncă.*

Această prioritate are în vedere realizarea de investiții în infrastructura și serviciile de sprijinire a afacerilor și inovării, inclusiv clustere, cu prioritate în domeniile cu potențial de specializare inteligentă ale județului (de ex. industria prelucrării lemnului și a mobilei, a echipamentelor electrice, agro - alimentară, ușoară, a construcțiilor metalice etc.), susținerea diferitelor structuri asociative ale mediului de afaceri, încurajarea antreprenorilor locali și asigurarea pregătirii forței de muncă în strânsă corelare cu cerințele mediului de afaceri local.

Măsuri:

1.2.1. *Dezvoltarea infrastructurilor suport pentru mediul de afaceri și a celor de cercetare - dezvoltare-inovare și transfer tehnologic*

Acțiuni posibile a fi finanțate prin intermediul acestei măsuri:

- Înființare parcuri industriale, științifice și tehnologice, centre de transfer tehnologic, incubatoare/acceleratoare pentru start-up-uri și spin-off-uri;
- Asigurarea lanțului integrat de furnizare a produselor agroalimentare (înființare centre logistice, piețe agroalimentare).

1.2.2. *Sprijinirea formării de clustere în sectoarele unde au fost identificate aglomerări*

Acțiuni posibile a fi finanțate prin intermediul acestei măsuri:

- Înființarea de clustere;
- Promovarea inovării în cadrul firmelor;
- Dezvoltarea de PPP-uri.

1.2.3 *Încurajarea antreprenoriatului, sprijinirea asociațiilor de producători (produse agroalimentare ecologice, produse tradiționale atestate) și atragerea investitorilor în sectoarele cu potențial de dezvoltare*

Acțiuni posibile a fi finanțate prin intermediul acestei măsuri:

- Crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi;
- Înființare exploatații agricole și investiții în active fizice
- Înființarea de unități de economie socială;
- Asigurarea de servicii de consultanță în sectoarele specifice de la nivel local;
- Valorificarea sectoarelor cu tradiție în activități de CDI (pomicultură, zootehnie, minerit, metalurgie neferoasă, energie, mediu).

1.2.4 *Creșterea calității forței de muncă în sectoarele cu potențial de dezvoltare*

Acțiuni posibile a fi finanțate prin intermediul acestei măsuri:

- Adaptarea programelor educaționale la cerințele de pe piața muncii (învățământ profesional și tehnic);
- Oferirea de programe de formare profesională în sectoarele specifice de la nivel local.

Prioritatea 1.3. *Valorificarea și promovarea resurselor naturale și culturale diversificate ale județului Maramureș în vederea creșterii numărului de turiști și a duratei sejurului*

Această prioritate are în vedere realizarea de investiții în infrastructura și serviciile turistice și de agrement, cu o atenție sporită acordată formelor de turism pentru care Maramureșul are cel mai ridicat potențial (cultural-religios, montan, balnear, rural etc.), cu valorificarea durabilă a resurselor naturale, a patrimoniului cultural imaterial și a patrimoniului cultural construit. De asemenea, aceasta implică restaurarea, consolidarea și introducerea în circuitul turistic a monumentelor istorice și realizarea de intervenții în infrastructura și dezvoltarea ofertei culturale. Nu în ultimul rând, aceasta vizează investiții în infrastructura sportivă și de agrement pentru rezidenți și turiști.

Măsuri:

1.3.1 *Dezvoltarea susținută și sustenabilă a formelor de turism cu potențial ridicat la nivel județean*

Acțiuni posibile a fi finanțate prin intermediul acestei măsuri:

- Îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor oferite (pentru turism cultural-religios, rural, gastronomic, montan, balnear, de afaceri, ecologic, ecvestru, sportiv, științific);
- Punerea în valoare și aducerea în circuitul turistic a resurselor naturale (ex.: ape minerale);
- Valorificarea și promovarea patrimoniului cultural imaterial (evenimente, târguri și expoziții).

1.3.2 *Creșterea ofertei pentru turismul cultural prin conservarea corespunzătoare și valorificarea patrimoniului construit și dezvoltarea infrastructurii culturale*

Acțiuni posibile a fi finanțate prin intermediul acestei măsuri:

- Reabilitarea, restaurarea, conservarea obiectivelor de patrimoniu construit în mediul urban și rural;
- Promovarea și introducerea în circuite turistice a obiectivelor de patrimoniu;
- Reabilitarea, modernizarea, dotarea infrastructurilor culturale (muzee, case memoriale, case/centre/cămine culturale, biblioteci publice/comunale).

1.3.3 Dezvoltarea infrastructurii de agrement și petrecere a timpului liber

Acțiuni posibile a fi finanțate prin intermediul acestei măsuri:

- Amenajare zone de agrement;
- Amenajare facilități de agrement în mediul urban (amenajare locuri de joacă);
- Modernizare, dotare infrastructuri de agrement și sportive (baze sportive, parcuri, săli, terenuri, cluburi, bazine).

Prioritatea 1.4. Creșterea gradului de valorificare a resurselor materiale și energetice ale județului

Această prioritate implică realizarea de investiții pentru valorificarea potențialului de producere a energiei regenerabile din județ, reducerea consumului de energie convențională, dar și exploatarea durabilă a diferitelor resurse ale subsolului și solului de care dispune Maramureșul.

Măsuri:

1.4.1 Sprijinirea valorificării potențialului de energii regenerabile

Acțiuni posibile a fi finanțate prin intermediul acestei măsuri:

- Înființarea, dezvoltarea infrastructurii de producere și valorificare a resurselor de energie regenerabilă (fotovoltaică, eoliană, biomasă agricolă/lemnoasă).

1.4.2 Utilizarea sustenabilă a resurselor materiale bogate și diversificate

Acțiuni posibile a fi finanțate prin intermediul acestei măsuri:

- Exploatarea durabilă a resurselor materiale (minereuri polimetalice, roci pentru construcții, ape minerale/terapeutice).

Obiectivul Strategic 2. Creșterea atractivității județului Maramureș pentru locuitori și asigurarea unei dezvoltări integrate și echilibrate a teritoriului

Pentru atingerea acestui obiectiv au fost identificate următoarele priorități și măsuri:

Prioritatea 2.1. Îmbunătățirea calității vieții tuturor locuitorilor județului prin susținerea poliilor de dezvoltare urbană și rurală să ofere servicii publice de calitate

Această prioritate are în vedere realizarea de investiții în infrastructura publică educațională, sanitară și de servicii sociale, concomitent cu sprijinirea sectorului privat și non-guvernamental care furnizează astfel de servicii, dar și cu programe de formare profesională continuă, atragere și menținere în județ a personalului specializat din aceste domenii. De asemenea, se vor sprijini proiecte de adaptare a pregătirii elevilor la cerințele mediului de afaceri, de reducere a abandonului școlar și măsuri integrate de revitalizare și regenerare a comunităților defavorizate din mediul urban și rural.

Pe de altă parte, în cadrul acestei priorități se vor realiza investiții care vizează creșterea accesului populației la infrastructura tehnico-edilitară, cu precădere în mediul rural și în orașele mici, precum și de creștere a eficienței energetice a clădirilor publice și de locuit.

Măsuri:

2.1.1 Asigurarea accesului la infrastructură și servicii medicale de calitate pentru toți locuitorii județului (reducerea ratei mortalității și morbidității)

Acțiuni posibile a fi finanțate prin intermediul acestei măsuri:

- Modernizare, dotarea cu aparatură, echipamente și personal a unităților medicale (spitale, unități de primiri urgențe, clădiri ambulanță, unități medico-sanitare, dispensare, ambulatorii);

- Sprijinirea sectorului privat de servicii medicale;
- Oferirea de programe de formare profesională pentru personalul medical;
- Acțiuni de menținere a personalului medical în județ.

La acestea se adaugă alte măsuri prevăzute în Strategia Națională pentru Sănătate 2014-2020 și care vor fi coordonate la nivel județean de Direcția de Sănătate Publică Maramureș, care se concentrează pe consolidarea îngrijirii comunitare, primare și în ambulatorii de specialitate și are trei domenii strategice:

a) Sănătate publică: îmbunătățirea stării de sănătate a femeii și a copilului; reducerea morbidității și a mortalității prin boli transmisibile, a impactului lor la nivel de individ și societate; diminuarea ritmului de creștere a morbidității și a mortalității prin boli netransmisibile și reducerea poverii lor în populație prin programe naționale, regionale și locale de sănătate cu caracter preventiv;

b) Servicii de sănătate: asigurarea accesului echitabil la servicii de sănătate de calitate și cost-eficace, în special la grupurile vulnerabile; creșterea eficienței și diversificarea serviciilor de îngrijire medicală primară; consolidarea calității și creșterea eficienței serviciilor din unitățile ambulatorii de specialitate; consolidarea sistemului de urgență integrat și asigurarea accesului egal la servicii de urgență; rețele regionale de spitale și laboratoare cu diferite niveluri de competență; acces îmbunătățit la servicii de recuperare, pe termen lung și paleative;

c) Măsuri transversale: un sistem de sănătate inclusiv, sustenabil și predictibil prin implementarea de politici și programe transversale prioritare; dezvoltarea infrastructurii de sănătate la nivel local în vederea reducerii inechității în accesul la serviciile de sănătate; monitorizarea calității serviciilor medicale publice și private.

2.1.2 Asigurarea accesului la infrastructură și servicii educaționale și de formare profesională de calitate pentru toți locuitorii județului (reducerea ratei de abandon școlar și creșterea ponderii populației cu studii superioare)

Acțiuni posibile a fi finanțate prin intermediul acestei măsuri:

- Construcția, modernizarea, dotarea unităților de învățământ preșcolar, preuniversitar și universitar (grădinițe, școli, licee);
- Înființare centre pentru tineri (informare, educare, creație);

- Dezvoltare școli profesionale pentru formarea de specialiști în domeniile cu potențial ale județului;
- Crearea de parteneriate cu mediul privat și organizarea de stagii de practică pentru elevi și studenți;
- Achiziționare mijloace de transport pentru elevi;
- Oferirea de programe de formare profesională pentru personalul didactic;
- Acțiuni de menținere a personalului didactic în județ.

2.1.3 *Asigurarea accesului la infrastructură și servicii sociale de calitate (incluziune socială și combaterea sărăciei)*

Acțiuni posibile a fi finanțate prin intermediul acestei măsuri:

- Construire, amenajare, dotare unități sociale (case de tip familial, centre rezidențiale, centre de zi, plasament, consiliere-asistență-suport pentru copii, tineri, femei în dificultate, vârstnici);
- Construcție locuințe sociale și pentru tineri specialiști;
- PPP-uri cu ONG-urile care furnizează servicii sociale.

2.1.4 *Dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare*

Acțiuni posibile a fi finanțate prin intermediul acestei măsuri:

- Extinderea și modernizarea rețelelor tehnico-edilitare (apă-canalizare, electricitate, termoficare);
- Înființare conductă de transport gaz;
- Introducerea cablurilor aeriene în subteran;
- Dotarea locuințelor cu instalații și echipamente publice;
- Instalare sisteme de supraveghere video.

2.1.5 *Creșterea eficienței energetice a fondului construit*

Acțiuni posibile a fi finanțate prin intermediul acestei măsuri:

- Reabilitarea termică a clădirilor publice și de locuit;
- Utilizarea surselor de energie regenerabilă pentru producerea de energie termică și electrică în clădirile publice;
- Extinderea/eficientizarea energetică a sistemului de iluminat public.

2.1.6 *Sprijinirea intervențiilor integrate la nivelul comunităților defavorizate, inclusiv pentru asigurarea incluziunii sociale*

Acțiuni posibile a fi finanțate prin intermediul acestei măsuri:

- Regenerare urbană (strategii integrate de dezvoltare urbană)
- Sprijinirea regenerării economice și sociale a comunităților defavorizate din mediul urban (CLLD);
- Sprijinirea regenerării economice și sociale a comunităților defavorizate din mediul rural (CLLD).

Obiectivul Strategic 3. Asigurarea bunei guvernante și întărirea relațiilor de cooperare teritorială ale județului Maramureș

Pentru atingerea acestui obiectiv au fost identificate următoarele **priorități și măsuri:**

Prioritatea 3.1. Îmbunătățirea calității vieții tuturor locuitorilor județului prin susținerea polilor de dezvoltare urbană și rurală să ofere servicii publice de calitate

Această prioritate are în vedere realizarea de intervenții pentru îmbunătățirea capacității de planificare strategică, teritorială, operațională și financiară a autorităților publice locale din județ, dar și dezvoltarea abilităților necesare pentru creșterea absorbției fondurilor externe, europene și guvernamentale. De asemenea, se au în vedere măsuri de dezvoltare a sectorului de servicii publice online de tip e-administrație, care să fie ușor accesibile de către cetățeni și mediul de afaceri.

Măsuri:

3.1.1. Îmbunătățirea capacității de planificare și promovarea implicării actorilor relevanți și locuitorilor în procesul de luare a deciziilor

Acțiuni posibile a fi finanțate prin intermediul acestei măsuri:

- Realizarea lucrărilor cadastrale și de carte funciară;
- Formarea de structuri partenoriale cu reprezentanți ai mediului de afaceri, ONG-urilor, societății civile;
- Monitorizarea progresului în implementarea strategiilor de dezvoltare;
- Organizarea de consultări publice.

3.1.2 Implementarea de soluții inovatoare la nivelul administrațiilor publice din județ

Acțiuni posibile a fi finanțate prin intermediul acestei măsuri:

- Implementarea unor soluții de tip e-administrație / servicii online;
- Activități de cercetare cu aplicabilitate în domeniul serviciilor publice.

3.1.3 Dezvoltarea abilităților de bună guvernare și leadership în vederea creșterii absorbției fondurilor

Acțiuni posibile a fi finanțate prin intermediul acestei măsuri:

- Organizare cursuri de formare profesională pentru angajații instituțiilor publice

Implementarea sistemelor de management al calității

Prioritatea 3.2. Creșterea gradului de cooperare națională, transfrontalieră și transnațională a autorităților publice din județ

Această prioritate are în vedere realizarea de măsuri care să promoveze și să încurajeze cooperarea dintre autoritățile administrației publice locale, instituții publice, ONG-uri, mediul de afaceri, mass media și alți actori interesați în procesele decizionale de la nivel județean și local, cât și cooperarea internațională și mai ales transnațională și transfrontalieră pe teme de interes comun.

Măsuri:

3.2.1 Creșterea gradului de cooperare între autoritățile publice la nivel intra-județean

Acțiuni posibile a fi finanțate prin intermediul acestei măsuri:

- Susținerea cooperării în cadrul structurilor partenoriale existente (ADI, GAL);
- Dezvoltarea de strategii și identificarea de proiecte comune;

- Organizarea de cursuri de perfecționare pentru personalul cu competențe în domeniul cooperării.

3.2.2 Creșterea gradului de cooperare transfrontalieră și transnațională

Acțiuni posibile a fi finanțate prin intermediul acestei măsuri:

- Promovarea apartenenței la structuri asociative ale instituțiilor administrației publice la nivel european, internațional;
- Dezvoltarea de proiecte de cooperare transfrontalieră și transnațională;
- Organizarea de schimburi de experiență și bune practici.

Obiectivul Strategic 4. Asigurarea unui management adecvat al resurselor naturale și a riscurilor naturale și antropice în județul Maramureș

Pentru atingerea acestui obiectiv au fost identificate următoarele **priorități și măsuri**:

Prioritatea 4.1 Protejarea biodiversității și păstrarea diversității fondului forestier, cinegetic și piscicol al județului

Această prioritate are în vedere măsuri de îmbunătățire a conservării biodiversității de la nivelul zonelor protejate din județ, prin elaborarea și implementarea planurilor de management ale siturilor NATURA 2000, precum și extinderea fondului forestier și managementul corespunzător al pădurilor existente.

Măsuri:

4.1.1. Conservarea biodiversității și a habitatelor din județ

Submăsurile propuse în cadrul acestei măsuri au preluate din următoarele documente strategice sectoriale sau locale deja elaborate la nivelul județului Maramureș:

1) Strategia de Dezvoltare a Rețelei Natura 2000 Maramureș pentru perioada 2016-2020:

- Asigurarea unei stări de conservare favorabilă pentru speciile protejate
- Asigurarea unei infrastructuri corespunzătoare în ariile naturale protejate
- Conservarea ex-situ a unor specii rare
- Controlul speciilor invazive
- Aplicarea principiilor dezvoltării durabile în dezvoltarea urbanistică locală
- Utilizarea durabilă a componentelor diversității biologice
- Aplicarea sistemelor de management al deșeurilor adaptate specificului comunităților limitrofe ariilor protejate
 - Utilizarea surselor de energie regenerabilă fără afectarea resurselor tradiționale de dezvoltare ale comunităților limitrofe ariilor protejate
 - Creșterea veniturilor fermierilor din zonele limitrofe ariilor protejate prin facilitarea accesului la resurse
 - Susținerea și promovarea cunoștințelor, practicilor și inovațiilor tradiționale
 - Diversificarea activităților economice non-agricole prin valorificarea superioară a resurselor naturale și culturale asociate ariilor protejate

- Conservarea, restaurarea, protejarea și valorificarea patrimoniului cultural (i)material din localitățile limitrofe ariilor protejate, ca sursă de locuri de muncă și resurse financiare

- Organizarea evenimentelor laice și religioase și promovarea valorilor sociale tradiționale – ca sursă de servicii locale socio-culturale

- Facilitarea accesului la servicii sociale pentru locuitorii din comunităților dezavantajate, limitrofe ariilor protejate

- Asigurarea funcționalității "Rețelei Natura2000MM", structură partenerială, resursă pentru creșterea performanțelor managementului patrimoniului natural protejat județean

- Dezvoltarea cadrului legal și instituțional județean – politica de conservare, protecție și gestionare durabilă a patrimoniului natural printr-o abordare participativă intersectorială: public (administrativ) – public (sectorial) – privat (societatea civilă, mediul de afaceri)

- Promovarea aplicării unui management performant, participativ, interdisciplinar în ariile naturale protejate din rețeaua Natura2000MM în toate etapele ciclului de management

- Identificarea și atragerea resurselor publice și private pentru un management coerent, eficient al rețelei județene de arii naturale protejate

- Aderarea rețelei Natura2000MM la rețele și structuri de cooperare sectorială la nivel național și internațional – promovarea membrilor meritorii în organele lor de conducere

- Promovarea patrimoniului natural protejat al județului Maramureș la nivel (inter)național

- Promovarea materiilor opționale dedicate dezvoltării durabile, educației ecologice, responsabilității și implicării civice la nivelul unităților de învățământ primar, gimnazial, liceal

- Dezvoltarea calității învățământului liceal și superior de profil prin corelarea programelor educaționale cu planurile de dezvoltare în domeniul managementului resurselor naturale și cu cele mai bune practici

- Dezvoltarea cercetării științifice și promovarea transferului de tehnologie către mediul privat;

- Dezvoltarea serviciilor de formare profesională specifice managementului ariilor protejate și dezvoltării durabile rurale

- Facilitarea accesului specialiștilor rețelei Natura2000MM la programele externe / (inter)naționale de perfecționare/specializare profesională

- Facilitarea schimbului de informații și date privind rezultatele cercetării în domeniul conservării biodiversității, al dezvoltării de noi tehnologii și transferul acestora către mediul privat

- Promovarea educației pe tot parcursul vieții în grupul membrilor rețelei Natura2000MM și transferul de informații profesionale în cadrul rețelei Natura2000MM
- Promovarea voluntariatului ca resursă de management al ariilor protejate și ca sursă de (re)orientare profesională
- Facilitarea accesului la informații a publicului larg direct (prin surse online, rețeaua de comunicare Natura2000MM) și indirect (biblioteci publice, parteneri locali ONG, centre de informare turistică, etc.)
- Dezvoltarea mijloacelor și a modului de prezentare a interpretării obiectivelor de patrimoniu natural în elaborare și aplicarea strategiilor de vizitare a ariilor protejate
- Promovarea valorilor tradiționale maramureșene de respectare și protejare a patrimoniului natural bazate pe relația de dependență a dezvoltării individuale, de grup, sau a comunităților față de modul de gestionare a resurselor naturale
- Campanii de informare – marketing social (audio, video, online, mixt) și conștientizare publică asupra serviciilor și valorii patrimoniului natural, a principiilor care stau la baza conservării și protecției lui
- Facilitarea transferului tradițional de cunoștințe și experiențe între generații – prin servicii și structuri locale de întrajutorare, de bună guvernare.

2) Planul de Dezvoltare Locală a teritoriului Mara-Gutâi (versiunea 2015):

Prioritatea 1. Creșterea atractivității teritoriului

Obiectivul operațional 1.4. Valorificarea mediului și a peisajelor

Măsuri:

- Împădurirea terenurilor agricole
- Împădurirea terenurilor neagricole
- Infrastructura de vizitare eco-protectivă în situl Natura 2000 Gutâi-Creasta Cocoșului
- Drumul verde "Drumul Moștenirii Maramureșene (amenajare, dotări)
- Amenajare infrastructură de vizitare (alei, panouri informative) în Rezervația Pădurea Crăiasca și în zona lacurilor saline din Ocna Șugatag
- Potecă tematică și infrastructură de vizitare eco-protectivă în Rezervația Tăurile de la Hoteni

3) Strategia de Dezvoltare Locală a GAL Mara-Natur 2016-2020:

Obiectivul de dezvoltare rurală nr. 2: Gestionarea durabilă a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice

Prioritatea nr. 4: Refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor care sunt legate de agricultură și silvicultură

Domeniul de intervenție: Refacerea, conservarea și dezvoltarea biodiversității, inclusiv în zonele Natura 2000, în zonele care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice și în cadrul activităților agricole de mare valoare naturală, precum și a stării peisajelor europene

Măsura nr. 4: Regenerarea și conservarea biodiversității teritoriului GAL, inclusiv în zona Natura 2000, pentru dezvoltarea durabilă a serviciilor ecosistemice. Măsura va

Pag. 11 din 39

cuprinde intervenții de conservare și promovare a patrimoniului natural și cultural, de informare și conștientizare, precum și realizarea de investiții-pilot (observatoare de animale sălbatice, păsări, populări ale râurilor cu specii indigene etc.)

4) Strategia de Dezvoltare Locală a GAL Munții Maramureșului 2020:

Prioritatea nr. 4: Refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor care sunt legate de agricultură și silvicultură

Domeniul de intervenție: Refacerea, conservarea și dezvoltarea biodiversității, inclusiv în zonele Natura 2000, în zonele care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice și în cadrul activităților agricole de mare valoare naturală, precum și a stării peisajelor europene

Intervenții propuse: investiții neproductive în gestionarea zonei Natura 2000 (marcaje, poteci, trasee turistice, piste de biciclete – MMV Bike NET etc.)

5) Strategia și Planul de Acțiuni cu privire la mobilitatea periferică a Carpaților (elaborate în cadrul proiectului "access2mountain, finanțat din granturi SEE, în care Centrul Județean de Informare Turistică – Maramureș Info Turism – a fost partener).

Printre măsurile propuse se numără:

- inițierea unui dialog formal pe tema accesibilității și mobilității în zonele turistice sensibile ale Munților Carpați, cu participarea tuturor părților locale interesate din sectorul turistic și nu numai;
- lansarea unor campanii de informare și educare a turiștilor pe tema alegerii destinațiilor turistice și a mijloacelor de deplasare către acestea;
- lansarea unor campanii de informare și de conștientizare a localnicilor cu privire la posibilitățile de a valorifica și conserva habitatele naturale prin aranjamente de vizitare ecologice;
- inițierea unui parteneriat de tip "triunghi al cunoașterii" între administrația locală, universități și entități de cercetare pentru a dezvolta un master plan județean de transport pentru perioada 2014-2020, care să analizeze teme precum: conectivitatea la rețeaua TEN-T, modernizarea infrastructurii de transport aerian și feroviar către zonele de interes, optimizarea legăturilor dintre formele de transport public pentru a facilita transportul turiștilor, analiza oportunității folosirii mijloacelor de transport nepoluante în zonele montane sensibile etc.;
- dezvoltarea unui plan de acțiune pentru implementarea master plan-ului județean de transport cu participarea tuturor actorilor relevanți;
- crearea unor structuri de tip cluster în jurul proiectelor tematice din master plan, bazate pe interesul comun al tuturor părților implicate de a capitaliza oportunitățile oferite de aceste inițiative;
- includerea proiectelor din master plan în documentele de amenajare a teritoriului și promovarea acestora pentru a atrage investitori;
- finalizarea procesului de selectare a custozilor pentru toate zonele protejate din județ;

- elaborarea / finalizarea planurilor de management ale zonelor protejate, cu accent pe modalitățile și mijloacele de vizitare și de acces a acestora;
- includerea informațiilor din planurile de management în master plan-ul județean de transport, în materialele de promovare turistică, în infrastructura de informare turistică;
- monitorizarea permanentă a implementării măsurilor prevăzute în planurile de management ale zonelor protejate cu privire la mobilitatea în zonele adiacente acestora;
- dezvoltarea și implementarea unui program de creștere a capacității de management a autorităților locale cu atribuții în domeniul turismului și transportului (creșterea resurselor alocate departamentelor de profil, outsourcing, formare continuă, sisteme de evaluare și monitorizare a sectorului turistic, implementare sisteme GIS etc.);
- dezvoltarea participativă a unei strategii județene în domeniul turismului durabil;
- implementarea strategiei prin angajament public și alocarea de resurse, în contextul unor politici de dezvoltare teritorială.

6) Planul Local de Acțiune pentru Mediu (versiunea 2013) – Maramureș:

Obiectiv strategic: Îmbunătățirea mediului natural și construit

Obiectiv general: Protecția și conservarea diversității biologice

Obiectivul specific: Elaborarea planurilor de management pentru ariile naturale protejate

Acțiuni propuse:

- managementul durabil al sitului NATURA 2000 Igniș;
- managementul integrat al rezervației Arboretele de castan comestibil Baia Mare și a sitului NATURA 2000 ROSCI0003;
- managementul conservativ al biodiversității Parcului Național Munții Rodnei;
- managementul integrat al biodiversității biologice și de peisaj în Carpați;
- management în Parcul Natural Munții Maramureșului prin conservarea biodiversității;
- asigurarea unui management corespunzător pentru ariile naturale protejate;
- extinderea ariilor naturale protejate și monitorizarea acestora;
- controlul respectării obligațiilor asumate de custozi/administratori.

Obiectiv general: Protejarea mediului natural prin practicarea activităților de turism

Obiectiv specific: Amenajarea zonelor pentru practicarea activităților de turism

Acțiuni propuse:

- amenajarea zonelor pentru activități de picnic.

Obiectiv general: Asigurarea unei infrastructuri corespunzătoare în ariile naturale protejate:

- creșterea gradului de informare și conștientizare în ariile naturale protejate.

7) Strategiile de dezvoltare locală ale UAT din județ pentru perioada 2014-2020 – unele dintre acestea cuprind intervenții care vizează conservarea și valorificarea durabilă a habitatelor și patrimoniului natural, inclusiv a siturilor NATURA 2000, coerente cu viziunea, obiectivele și măsurile propuse în Strategia de Dezvoltare Durabilă a Județului Maramureș 2014-2020. Acestea vor fi implementate în conformitate cu planurile de acțiune (calendarul, resursele, responsabilii etc.) aferente respectivelor strategii

La acestea se adaugă submăsurile preluate din cele 3 **planuri de management ale ariilor naturale din județ aprobate prin acte normative:**

I. Situl ROSCI0275 Bârsău-Șomcuta:

- Asigurarea conservării speciilor și a habitatelor pentru care a fost declarat situl, în sensul menținerii stării de conservare favorabilă a acestora;

Asigurarea bazei de informații/date referitoare la speciile și habitatele de interes conservativ - inclusiv starea de conservare a acestora - cu scopul de a oferi suportul necesar pentru managementul conservării biodiversității și evaluarea eficienței managementului;

- Asigurarea managementului eficient al sitului cu scopul menținerii stării de conservare favorabilă a speciilor și a habitatelor de interes conservativ;

- Creșterea nivelului de conștientizare - îmbunătățirea cunoștințelor și schimbarea atitudinii și comportamentului - pentru grupurile interesate care au impact asupra conservării biodiversității;

- Menținerea și promovarea activităților durabile de exploatare a resurselor naturale în zonele desemnate acestor activități și reducerea celor nedurabile;

- Crearea de oportunități pentru desfășurarea unui turism durabil - prin intermediul valorilor naturale și culturale - cu scopul limitării impactului asupra mediului;

II. Situl ROSCI0124 Munții Maramureșului:

- Identificarea, cartarea și descrierea speciilor și habitatelor de interes conservativ de pe suprafața PNMM

- Elaborarea și implementarea unui sistem de monitorizare pentru evaluarea permanentă a stării de conservare a speciilor și habitatelor de interes conservativ din PNMM

- Menținerea/ ameliorarea stării de conservare pentru speciile și habitatele care necesită intervenții speciale de management;

- Respectarea regimului silvic și practicarea unui management forestier responsabil, pe perioada de implementare a planului de management;

- Asigurarea unui cadru de comunicare formală și facilă cu comunitățile locale;

- Asigurarea necesarului de personal și perfecționarea profesională a acestuia în vederea implementării planului de management;

- Colectarea sustenabilă a produselor accesorii ale pădurii, cu prioritate de către comunitățile locale;

- Promovarea obiectivelor de conservare ale parcului;

- Asigurarea dotărilor necesare pentru administrarea PNMM;

- Asigurarea și menținerea nivelului optim al resurselor piscicole și cinegetice;

- Încurajarea tradițiilor și a practicilor care sprijină valorile naturale și culturale ale PNMM;

- Dezvoltarea și menținerea de parteneriate cu instituții cheie pentru implementarea planului de management și promovarea valorilor PNMM;

- Exploatarea pășunilor la nivelul capacității de suport;

- Dezvoltarea și implementarea unui program de educație ecologică în PNMM și conștientizare a populației privind utilizarea resurselor naturale nevalorificate;
- Identificarea și accesarea unor surse de finanțare suplimentare în vederea completării nevoilor de administrare și a îndeplinirii obiectivelor propuse;
- Reglementarea exploatării resurselor minerale în acord cu obiectivele de conservare ale PNMM;
- Menținerea infrastructurii ușoare de vizitare și asigurarea serviciilor de turism specifice-informare și promovare;
- Asigurarea transparenței și eficienței activităților de management.

III. ROSCI0003 Arboretele de castan comestibil de la Baia Mare:

- menținerea/ameliorarea stării de conservare a habitatelor de interes comunitar pe perioada implementării planului de management;
- obținerea certificatului Forest Stewardship Council pe perioada de implementare a planului de management.
- asigurarea permanenței fluxului de informații relevante către factorii interesați și informarea regulată a publicului larg privind starea de conservare a sitului, pe perioada de implementare a planului de management;
- asigurarea resurselor umane, financiare și materiale necesare implementării planului de management pe perioada valabilității planului;
- menținerea/ameliorarea stării de conservare a speciilor de interes comunitar pe perioada implementării planului de management;
- asigurarea unei populații viabile de castan comestibil pe suprafața sitului și a rezervației până la finalizarea perioadei de implementare a planului de management;
- permanentizarea acțiunilor de educație ecologică prin implicarea școlilor din raza sitului, pe toată perioada de implementare a planului de management;
- asigurarea transparenței și eficienței activităților de management pe perioada de implementare a acestuia;
- întreținerea și completarea bazei de date GIS pe perioada implementării planului de management;
- asigurarea accesului populației locale la resursele naturale din sit, cu respectarea principiului continuității, pe perioada de valabilitate a planului;
- analizarea periodică a modului de implementare a planului în conformitate cu indicatorii stabiliți.

Acțiunile posibile a fi finanțate prin intermediul acestei măsuri sunt intervențiile și programele prioritare (din domeniul propriu-zis al biodiversității, exceptând proiectele din domeniul cultural și arhitectural) propuse în planul de acțiuni al Strategiei de Dezvoltare a Rețelei Natura 2000 Maramureș pentru perioada 2015-2020, acțiunile propuse în cele 3 planuri de management ale ariilor naturale protejate aprobate și cele propuse pentru ariile naturale protejate care nu dispun încă de planuri de management:

- CDI N2000MM - Centrul regional de dezvoltare inovare - în domeniul protecției, conservării și valorificării durabile a patrimoniului natural și cultural;
- Cluster N2000MM "Green Business";
- Master Plan N2000MM;
- Program județean de finanțare a activităților non-profit în domeniul protecției și conservării patrimoniului natural;
- Elaborarea planurilor de management pentru ariile naturale protejate care nu dispun încă de astfel de documentații și implementarea acestor planuri.

4.1.2 Îmbunătățirea gestionării fondului silvic, cinegetic și piscicol al județului

Acțiuni posibile a fi finanțate prin intermediul acestei măsuri:

- Lucrări de amenajament silvic;
 - Acțiuni de prevenire și control a exploatării ilegale a lemnului și a braconajului;
- Acțiuni de împădurire;
- Extindere perdele forestiere;
 - Amenajare parcuri și spații verzi.

Prioritatea 4.2. Asigurarea calității factorilor de mediu și reducerea riscurilor naturale și antropice la nivelul județului

Această prioritate are în vedere măsuri de finalizare și întărire a sistemului de management integrat al deșeurilor, aflat în curs de implementare cu fonduri europene, dar și alte intervenții care vizează reducerea expunerii la riscuri naturale și antropice, precum și îmbunătățirea capacității de management a serviciilor profesionale și voluntare de urgență.

Măsuri:

4.2.1 Asigurarea calității factorilor de mediu

Acțiuni posibile a fi finanțate prin intermediul acestei măsuri:

- Îmbunătățirea calității apei, aerului, solului;
- Lucrări de îmbunătățiri funciare;
- Lucrări de ecologizare;
- Organizarea de evenimente de informare și conștientizare a populației privind protecția mediului.

4.2.2 Asigurarea unui management adecvat al riscurilor

Acțiuni posibile a fi finanțate prin intermediul acestei măsuri:

- Identificarea în detaliu, delimitarea geografică și declararea zonelor de risc natural;
- Constituirea unei bănci de date informatizate privind zonele de risc natural, conform Legii nr. 575/2001 privind PATN, Secțiunea a V-a: "Zone de risc natural"
- Modernizarea infrastructurii de protecție împotriva riscurilor (inundații, alunecări de teren, incendii, poluare ape);
- Dotarea cu echipamente de intervenție a serviciilor de urgență și avertizare a populației;
- Rețea salvamont;
- Pregătirea resurselor umane implicate în managementul riscurilor.

La aceste măsuri cu titlu de exemplificare, se vor adăuga cele prevăzute în strategiile și planurile sectoriale deja elaborate la nivel județean: Planul de Management al Spațiului Hidrografic Someș-Tisa 2016-2020, inclusiv hărțile de hazard și risc la inundații, Planul de Apărare Împotriva Inundațiilor Maramureș, Planul Județean de Analiză și Acoperire a Riscurilor etc.

4.2.3. Implementarea sistemului de management integrat al deșeurilor

Acțiuni posibile a fi finanțate prin intermediul acestei măsuri:

- Achiziții de echipamente specifice colectării selective și transportului de deșeuri;
- Reciclarea deșeurilor.

În vederea atingerii obiectivelor specifice, strategia prevede realizarea de măsuri pentru protecția mediului, inclusiv **proiecte prioritare aflate în derulare sau noi, prezentate în Anexa 1 la prezentul aviz.**

Proiectele prioritare sunt împărțite în 3 categorii, funcție de solicitant/beneficiarul investiției, precum și pe două perioade de implementare (termen scurt: 2016-2018 și termen mediu: 2019-2020):

- a) portofoliul de proiecte ale Consiliului Județean Maramureș (infrastructură județeană);
- b) portofoliul de proiecte ale județului Maramureș (infrastructură sectorială);
- c) portofoliul de proiecte ale tuturor administrațiilor publice locale și a celorlalți actori locali importanți: asociații de dezvoltare, GAL- uri, ONG-uri, IMM-uri, mediul de afaceri, mediul academic, etc.

În conformitate cu concluziile Studiului de evaluare adecvată întocmit de S.C. M&S ECOPROIECT S.R.L. și S.C. WILDLIFE MANAGEMENT CONSULTING S.R.L. în luna iulie 2017, ariile naturale protejate de interes comunitar posibil afectate de implementarea proiectele Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Județului Maramureș 2014-2020 sunt următoarele:

Titlu obiectiv/proiect	Arii protejate cu care interferează
Reabilitare și modernizare drumuri județene - Traseul Regional "Transilvania de Nord": Faza I – 75,183 Km: DJ 108D: limită jud. Sălaj - Gârdani DJ 108A: Gârdani – Ardușat DJ 193: limită jud. Satu Mare – Ardușat - Hideaga DJ 182B: Baia Mare – Coaș DJ 182C: intersecție DJ 182B –Coaș-Copalnic-Mănăștur - Șurdești Faza II – 34,028 km: DJ 186: Bârsana – Bogdan Vodă DJ 188: Bogdan Vodă – Vișeu de Jos + alte drumuri județene din afara traseului regional:	DJ187, DJ188 – ROSCI0124 Munții Maramureșului DJ186 – ROSCI0264 Valea Izei-Dealul Solovan DJ 102B – ROSCI0275 Bârsău-Șomecuta DJ193 – ROSCI0436 Someșul Inferior DJ108A - ROSPA0114 Cursul Mijlociu al Someșului

DJ 109F: limită jud. Sălaj – Târgu Lăpuș DJ 182B: Baia Mare - Șomcuta Mare DJ 187: Leordina – Poienile de sub Munte	
Construcția de noi poduri peste râul Someș în zona Seini și Ulmeni	Seini – ROSCI0436 Someșul Inferior Ulmeni – ROSPA0114 Cursul Mijlociu al Someșului
Amenajarea zonei turistice și de agrement Maramureș-Vest	ROSCI003 Arboretele de castan comestibil de la Baia-Mare ROSCI0092 Igniș ROSPA0134 Munții Gutâi ROSCI0251 Tisa Inferioară ROSPA0143 Tisa Superioară ROSCI0358 Pricop-Huta-Certeze
Elaborarea unui studiu privind oportunitățile de valorificare a resurselor de energie regenerabilă	ROSCI0264 Valea Izei-Dealul Solovan ROSCI0275 Bârsău-Șomcuta ROSCI0436 Someșul Inferior ROSPA0114 Cursul Mijlociu al Someșului ROSPA0085 Munții Rodnei ROSCI0125 Munții Rodnei ROSCI0124 Munții Maramureșului ROSPA0131 Munții Maramureșului
Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor pentru valorificarea potențialului pentru sporturi de iarnă	ROSCI0092 Igniș ROSPA0134 Munții Gutâi ROSPA0085 Munții Rodnei ROSCI0125 Munții Rodnei ROSCI0124 Munții Maramureșului ROSPA0131 Munții Maramureșului
Dezvoltarea infrastructurii pentru valorificarea potențialului pentru turism montan	ROSCI0092 Igniș ROSPA0134 Munții Gutâi ROSPA0085 Munții Rodnei ROSCI0125 Munții Rodnei ROSCI0124 Munții Maramureșului ROSPA0131 Munții Maramureșului
Construcția unui pod nou peste Tisa în zona Sighetu Marmăției – Teplîța, inclusiv infrastructură conexă	ROSCI0251 Tisa Inferioară ROSPA0143 Tisa Superioară
Elaborarea și implementarea planurilor de management al ariilor protejate din județ	Toate siturile care nu dispun în prezent de plan de management
Executarea de lucrări de realizare și reabilitare a infrastructurii de protecție împotriva inundațiilor	Toate ariile siturile, în special cele care găzduiesc specii de pești de interes comunitar

Măsurile de reducere a impactului asupra ariilor naturale protejate

În vederea diminuării impactului negativ pe care proiectele propuse de strategie le-ar putea avea asupra speciilor și habitatelor protejate, se impun următoarele **măsurile**:

- În momentul definitivării proiectelor propuse, acestea vor fi analizate caz cu caz în vederea evaluării efectelor acestora asupra biodiversității în cadrul procedurii de obținere a Acordului de Mediu/Avizului Natura 2000;
- În cazul interferențelor cu arii protejate, se recomandă aplicarea principiului precauției, respectiv a derulării unei analize asupra gradului de afectare a biodiversității încă din faza de gândire a proiectelor, inclusiv în alegerea locației acestora, astfel încât gradul de afectare a speciilor și habitatelor să fie minim, iar costurile de proiectare minime;
- Studiul de analiză a oportunităților de valorificare a resurselor de energie regenerabilă va ține cont și de valoarea ecologică a zonelor de implementare, astfel încât să nu se producă daune biodiversității. De asemenea, acesta va ține cont de Avizul de Mediu pentru Strategia hidroenergetică a României, emis în anul 2012, care precizează că în siturile Natura 2000 propuse pentru specii de pești, vidră sau rac, respectiv pentru habitate care pot fi influențate de investițiile acestea, nu se va aproba dezvoltarea de microhidrocentrale.
- În cazul în care este strict necesar a iniția proiecte care afectează și teritoriul unor arii protejate, se va ține cont de următoarele măsuri minime:
 - Executarea lucrărilor într-un timp cât mai scurt și evitarea desfășurării lucrărilor în sezonul prevernal și vernal pentru diminuare impactului asupra amfibienilor și păsărilor cuibăritoare în zona de mal;
 - Evitarea afectării vegetației de mal;
 - Relocarea amfibienilor din bălțile de reproducere care urmează a fi afectate în habitate din apropiere și drenarea acestor bălți care urmează a fi distruse pentru a nu mai fi atractive pentru amfibieni;
 - Evitarea construirii unor structuri artificiale în albia râului, iar dacă acest lucru nu poate fi evitat, se recomandă placarea structurilor de beton care vin în contact cu apa, cu anrocamente din zona pentru creșterea suprafeței potențial microhabitat pentru resursa trofică a speciilor de pești existente în zonă;
 - În cazul în care este necesară devierea temporară a cursului vreunui râu, realizarea devierii temporare a acestuia trebuie să se facă treptat, în sensul devierii apei de la tronsonul care va fi secat temporar la tronsonul utilizat temporar, pe parcursul a minim două săptămâni, pentru a se oferi șansa deplasării și supraviețuirii organismelor acvatice locale. Aceeași perioadă de timp minimă se sugerează și la revenirea la vechiul tronson de râu;
 - Se recomandă încetarea oricărei lucrări în albie și pe malurile acesteia în perioada de reproducere a speciilor de pești;
 - Pe perioada de desfășurare a lucrărilor care produc turbiditate, se recomandă amplasarea unor fâșii de pânză de sac (în baterie) de-a latul albiei pentru reținerea sedimentelor în exces. Acestea sunt scoase din apa și curățate pe maluri în

perioadele în care nu exista activitate în albie. Aceste capcane de sedimente nu se țin în apa dacă nu se lucrează, pentru a nu împiedica libera deplasare a organismelor acvatice;

- Pentru păstrarea structurii comunităților acvatice (macronevertebrate și pești), se impune păstrarea vegetației riparine arboricole și a dinamicii naturale a liniei malurilor;
- În cazul proiectelor turistice care interferează cu arii protejate, se va reduce la minimum suprafețele destinate construcțiilor sau organizării de șantier;
- Reducerea la minimum a intervențiilor prin defrișare în arii protejate;
- Promovarea activităților de ecoturism în arii protejate, cu intervenții constructive minime.

În următoarele condiții:

- intervențiile în arii naturale protejate să fie reduse la minimum, iar dacă inițierea acestora este impusă de nevoi comunitare, acestea să se facă ținând cont de valoarea ecologică a zonelor, iar alternativele de derulare a acestora să conducă la efecte minore asupra speciilor și habitatelor;
- în momentul definitivării tehnice a proiectelor propuse prin strategie, acestea vor fi analizate caz cu caz în vederea evaluării efectelor acestora asupra biodiversității în cadrul procedurii de obținere a Acordului de Mediu/Avizului Natura 2000, deoarece la momentul evaluării actuale, nivelul detaliilor nu a permis identificarea gradului în care acestea afectează speciile și habitatele.
- încurajarea dezvoltării industriale, cu adoptarea unor tehnologii nepoluante și aplicarea celor mai bune practici;
- reducerea emisiilor de poluanți (în special pulberi în suspensie) ca urmare a traficului rutier, prin măsuri de optimizare a traficului, realizarea de șosele de centură, ocolitoare;
- dezvoltarea sistemului de transport ecologic, în vederea reducerii poluării generate de motoarele clasice;
- îmbunătățirea factorilor de mediu și a calității vieții, prin creșterea suprafețelor de spații verzi din localități, protejarea și gestionarea durabilă a acestora, precum și creșterea standardelor de viață ale locuitorilor; asigurarea de către autoritățile administrațiilor publice locale a unei suprafețe de spațiu verde în intravilan de minimum 26 mp/ locuitor.
- dezvoltarea rețelelor de canalizare și a stațiilor de epurare, conform programului de implementare a Directivei 91/271/CEE privind epurarea apelor uzate urbane;
- realizarea unor sisteme performante de captare, transport, tratare și distribuție a apei potabile în mediul urban și rural și evitarea pierderilor pe traseele de distribuție;
- urmărirea încadrării în standardele de calitate a emisiilor de poluanți în apele uzate evacuate de diversele unități socio-economice în emisarii naturali și / sau în rețelele de canalizare a localităților;

- realizarea și reabilitarea unor stații de epurare pentru localități, pentru atingerea standardelor europene în domeniu;
- aplicarea Planului Național de Reducere a Poluării cu Nitrați a Apelor Subterane;
- actualizarea bazelor de date și a hărților terenurilor expuse la riscuri naturale (alunecări de teren, scurgeri de torenți, zone inundabile, eroziuni); Implementarea și monitorizarea planurilor de utilizare și refacere a terenurilor din zonele afectate;
- investigarea siturilor contaminate conform Strategiei Naționale de Gestionare a Siturilor Contaminate și H.G. 1408/2007 privind identificarea siturilor posibil contaminate; curățarea, depoluarea, remedierea/reconstrucția ecologică a siturilor contaminate; reabilitarea siturilor industriale post-depoluare și pregătirea lor pentru alte tipuri de activități economice;
- implementarea măsurilor prevăzute în sistemului integrat de gestiune a deșeurilor în scopul atingerii Țintelor prevăzute de legislația privind gestiunea deșeurilor și reducerii/eliminării impactului produs de deșeurile de orice natură asupra solului;
- reducerea poluării fonice, astfel încât să se respecte limitele prevăzute de legislația în vigoare prin stimularea utilizării unor echipamente și tehnologii performante din punct de vedere al nivelului de zgomot generat, izolarea fonică a clădirilor unde se găsesc surse generatoare de zgomot și vibrații, asigurarea perdelelor verzi de protecție de-a lungul drumurilor și căilor ferate, etc.;
- realizarea perdelelor verzi de protecție între zonele rezidențiale și cele industriale;
- extinderea spațiilor verzi în zonele urbane și reabilitarea celor existente;
- dezvoltarea cadrului de management și administrare a ariilor protejate, inclusiv a siturilor Natura 2000, prin îmbunătățirea/înființarea structurilor administrative adecvate;
- dezvoltarea/revizuirea planurilor de management pentru ariile protejate de interes comunitar și național;
- implementarea planurilor de management ale ariilor naturale protejate;
- preluarea ariilor naturale protejate de interes comunitar și național în administrare sau custodie;
- identificarea tuturor bunurilor patrimoniului natural care necesită un regim special de protecție;
- menținerea sau restabilirea într-o stare de conservare favorabilă a habitatelor și a speciilor din flora și fauna sălbatică;
- ocrotirea și conservarea in situ a bunurilor patrimoniului natural;
- ocrotirea și conservarea în regim de protecție cu rol de coridoare ecologice pentru: perdele forestiere, tufișuri naturale, vegetația malurilor și a lucrărilor din lungul râurilor și de pe malurile lacurilor, zone umede naturale, pajiști naturale, vegetația de pe terenuri marginale culturilor agricole, vegetația din lungul căilor de comunicație rutieră și feroviară ;

- conștientizarea populației și a agenților economici referitor la impactul gestiunii necorespunzătoare a deșeurilor, pentru schimbarea comportamentului cetățenilor față de problema colectării deșeurilor;
- implementarea sistemelor de colectare selectivă a materialelor valorificabile, astfel încât să se asigure atingerea obiectivelor legislative referitoare la deșeurile de ambalaje, deșeurile biodegradabile, periculoase, de echipamente electrice și electronice și extinderea serviciilor de salubritate la nivelul tuturor comunităților;
- organizarea unui sistem integrat de colectare, transport, tratare, și, în măsura posibilităților, de recuperare și eliminare în condiții de siguranță a deșeurilor periculoase;
- dezvoltarea sistemelor de management durabil al deșeurilor: stații de transfer, stații de sortare, stații de compostare pentru deșeurile biodegradabile și alte deșeuri compatibile cu procesul de compostare;
- gestionarea corespunzătoare a nămolurilor rezultate de la stațiile de epurare din județ, funcție de conținutul (concentrația) lor în poluanți, în conformitate cu legislația specifică;
- gestiunea adecvată a deșeurilor din agricultură în conformitate cu Codul bunelor practici agricole, în scopul prevenirii poluării cu nitrați din surse agricole;
- derularea unor campanii de informare asupra riscurilor utilizării în exces a îngrășămintelor și pesticidelor vizând în principal locuitorii din mediul rural;
- implementarea sistemelor de consolidare / stabilizare a perimetrelor, pentru stabilizarea zonelor expuse la riscuri naturale (alunecări de teren, zone inundabile, eroziuni, terenuri mlăștinoase) prin lucrări specifice (consolidări, plantarea cu vegetație arboricolă, desecări sau alte tipuri de lucrări) și stabilirea de reguli cu privire la amplasarea de construcții în aceste zone;
- realizarea noilor construcții și a căilor de comunicație ținând cont de amplasarea acestora în raport cu zonele sensibile (zone inundabile, zone cu alunecări de teren sau afectate de eroziuni puternice) și de restricțiile existente pentru zonele respective;
- realizarea gropilor de împrumut în afara zonelor afectate de eroziune sau alunecări de teren, pentru asigurarea necesarului de sol ca material de umplură în cadrul lucrărilor de construcții sau a lucrărilor de remediere;
- reducerea riscului la inundații, protejarea vieții umane și a bunurilor expuse la acest risc;
- diminuarea eroziunii solului prin amenajarea bazinelor hidrografice;
- monitorizarea suprafețelor cu risc la alunecări de teren, torențialitate, ravenare, cât și îmbunătățirea drenajului suprafețelor interfluviale, a teraselor și luncilor;
- realizarea lucrărilor agricole în lungul curbelor de nivel ;
- studierea, expertizarea și renovarea obiectivelor patrimoniului construit în raport cu valoarea acestora rezultată din documente legale;
- reabilitarea, protecția și valorificarea patrimoniului construit din zone cu densitate mare sau localități cu ansambluri de obiective de patrimoniu;
- valorificarea patrimoniului construit prin includerea în circuitul economic și cultural;

- intervenția prioritară pentru renovare, conservare sau restructurare funcțională la obiective de patrimoniu cu grad avansat de degradare;
- protecția peisajului natural și cultural;
- exploatarea durabilă a resurselor, de la faza de explorare până la cea de revalorificare a deșeurilor, respectiv pe parcursul întregului ciclu de viață al produselor.

Emiterea avizului de mediu s-a făcut avându-se în vedere următoarele:

a) planul a fost încadrat la art. 5 alin. 2 a) și b) din HG 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe, având în vedere amploarea planului, durata și ireversibilitatea efectelor, ariile naturale protejate și gradul de corelare și integrare cu alte planuri, natura și amploarea proiectelor pentru care s-a inițiat planul.

b) Au fost identificate următoarele probleme de mediu corelate cu obiectivele specifice ale strategiei și stadiului actual de dezvoltare a județului:

- *Alterarea calității aerului prin:*

- poluarea atmosferei datorată traficului auto în aglomerări și zone urbane;
- eficiența redusă a unor sisteme de reținere a emisiilor de poluanți din sectorul industrial;

- *Calitatea apelor, a surselor de apă:*

- infrastructura în curs de dezvoltare în epurarea apelor uzate, în special în orașele mai mici și în mediul rural;
- alterarea calității apei potabile din unele fântâni datorită evacuării necontrolate de ape uzate, în special în zone rurale;
- inundații datorate viiturilor repetate și intense, cât și specificului cursurilor de apă, datorită unor deficiențe de concepție a măsurilor de protecție;

- *Calitatea și protecția solului:*

- terenuri degradate din cauze naturale (alunecări de teren, eroziunea solului) și antropice (agricultura: folosirea intensivă a îngrășămintelor și pesticidelor, monoculturi);
- existența unor zone contaminate istoric (în vecinătatea unor foste incinte industriale);
- existența unor situri poluate istoric cauzate de activități economice intensive din trecut și depozitarea în spații necorespunzătoare a deșeurilor;

- *Protecția/conservarea biodiversității:*

- insuficiența spațiilor verzi în mediul urban;
- numărul redus și întreținerea insuficientă a traseelor turistice marcate din zona montană;
- predominarea turismului de tranzit în circuite organizate și cu automobilul personal, cu o durată scurtă a sejurului și cu o eficiență economică redusă;
- afectarea mediului natural ca urmare a agresiunii de tip antropic (practicarea turismului necontrolat, braconaj, pășunat, pescuit, extinderea urbanizării, activități agricole, defrișări, colectare de material biologic);
- existența unor habitate și specii aflate în pericol de dispariție

- *Managementul deșeurilor:*

- poluare cu deșeuri în zona rurală, mai ales în lungul văilor;
- pierderea tradițiilor privind compostarea deșeurilor biodegradabile
- poluarea solului și apei subterane din cauza unor depozite de deșeuri amenajate inadecvat sau a unor depozite ilegale (preponderent în mediul rural).
- colectarea parțial selectivă deșeurilor, care îngreunează recuperarea, reciclarea, re folosirea acestora;

- *Rețeaua de transport și comunicații:*

- acoperire redusă la nivelul județului cu axe rutiere ocolitoare rapide;
- poluare sonoră cauzată de traficul de tranzit prin centrul localităților

c) Strategia prevede următoarele acțiuni și proiecte pentru îmbunătățirea calității mediului și protecția sănătății populației:

- *Îmbunătățirea calității aerului:*

- reabilitarea și modernizarea rutelor de transport, realizarea unor rute noi;
- încurajarea utilizării mijloacelor de transport în comun și a vehiculelor cu emisii reduse de poluanți;
- sprijinirea utilizării tehnologiilor verzi;
- încurajarea utilizării resurselor regenerabile și alternative de generare a energiei - reducerea consumului de energie și înființarea sistemelor de obținere a energiei electrice din surse regenerabile: parc fotovoltaic, centrale solare, eoliene, biomasă, energie geotermală;
- încurajarea și motivarea proprietarilor pentru îmbunătățirea eficienței energetice și reducerea impactului negativ asupra mediului;

- *Calitatea apelor, a surselor de apă:*

- reabilitarea, modernizarea și/sau construcția de noi infrastructuri de utilități pentru alimentare cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate;
- îmbunătățirea calității corpurilor de apă de suprafață, a apelor subterane,
- restaurarea ecologică a râurilor;

- *Calitatea și protecția solului:*

- lucrări de îmbunătățiri funciare, pentru refacerea solurile afectate de eroziune și diminuarea riscului incidenței fenomenelor naturale periculoase asupra producției agricole și pădurii (sisteme de irigații, lucrări de apărare împotriva inundațiilor, lucrări de corectare a torenților etc.)
- implementarea sistemelor de consolidare / stabilizare a perimetrelor cu alunecări de teren active;
- reabilitarea siturilor industriale abandonate și pregătirea lor pentru noi activități;

- *Protecția/conservarea biodiversității:*

- amenajarea corespunzătoare a ariilor naturale protejate; oferirea unor programe complexe ecoturistice pentru a nu crește presiunea exercitată asupra habitatelor;

- îmbunătățirea managementului ariilor naturale protejate ;
- îmbunătățirea stării habitatelor și reducerea amenințării zonelor de habitat;
- conservarea diversității biologice, utilizarea durabilă a speciilor de floră și faună sălbatică existente în afara ariilor naturale protejate;
- gestionarea durabilă a pădurilor și susținerea rolului socio-economic al acestora;
- promovarea unor programe de conștientizare a necesității reducerii impactului presiunii antropice asupra cadrului natural;
- asigurarea măsurilor de ocrotire, conservare și utilizare durabilă a tuturor bunurilor de patrimoniu natural;

- *Managementul deșeurilor:*

- implementarea sistemului integrat de colectare, transport, tratare, eliminare a deșeurilor;
- dezvoltarea sistemelor durabile de management al deșeurilor, prin îmbunătățirea colectării selective, refolosirea și reutilizarea deșeurilor, creșterea gradului de valorificare a deșeurilor;
- conștientizarea populației și agenților economici referitor la impactul gestiunii necorespunzătoare a deșeurilor și schimbarea comportamentului populației față de problema colectării deșeurilor;

- *Educație, populație și sănătate umană:*

- promovarea educației ecologice și de conștientizare a publicului privind problemele de mediu la toate nivelele;
- amenajarea unor destinații ecoturistice în arealele naturale cu interes turistic ridicat și elaborarea unor planuri de dezvoltare și management a acestora;
- instruirea și familiarizarea populației privind modul de viață sănătos, alimentația sănătoasă, în armonie cu mediu.

d) în procedura de avizare s-au făcut demersurile prevăzute de HG 1076/2004 pentru informarea, consultarea și participarea publicului. Cu ocazia ședinței de dezbatere publică, desfășurată în data de 15.03.2018 la sediul Consiliului Județean Maramureș a participat public interesat, nefiind înregistrate observații sau propuneri din partea acestuia.

Opiniile autorităților și a celorlalte părți interesate, inclusiv cele din cadrul dezbaterii publice au fost luate în considerare în alegerea variantei optime a strategiei de dezvoltare.

Monitorizarea implementării strategiei

Plan de monitorizare cu indicatorii de impact propuși pentru stabilirea și monitorizarea efectelor semnificative generate de implementarea strategiei, asupra mediului

Aspect/componența de mediu potențial afectat de strategie	Acțiuni/măsurile de implementare a strategiei	Indicatori de impact propuși pentru stabilirea și monitorizarea efectelor semnificative generate de implementarea strategiei, asupra mediului	Responsabil cu implementarea măsurilor din strategie	Responsabil cu monitorizarea implementării măsurilor din strategie	Frecvența de monitorizare
CALITATEA AERULUI	Reabilitarea și modernizarea drumurilor județene	Nr. proiecte Km drum județean reabilitat	Drumurile Județene și Consiliul Județean	Consiliul Județean	Anual
	Modernizarea și reabilitarea drumuri comunale	Nr. proiecte Km drum reabilitat	UAT-uri din județ	UAT-uri din județ Consiliul Județean	
	Stimularea investițiilor de producere a energiei din surse regenerabile, cu excepția celor situate în arii protejate	Nr. de proiecte casa verde implementate Nr proiecte pompe de căldură implementate Nr clădiri reabilitate termic Nr de sistemelor de iluminat public eficiente energetic Nr instalații biogaz Nr instalații producere energie electrică regenerabilă	APM MM UAT-URI	APM MM UAT-uri din județ Consiliul Județean	
	Modernizarea/sistemizarea infrastructurii de rulare a unor străzi, bulevarde, crearea de alei pietonale. Construire drum nou pentru reducerea traficului auto, realizarea centurilor ocolitoare pentru traficul greu	Km de străzi modernizate Nr de senzori giratorii și sistematizări realizate Nr parcări realizate Km alei pietonale Km drum nou construit Km drum de centură construiți	UAT-uri din județ	UAT-uri din județ Consiliul Județean	
	Creșterea suprafeței spațiilor verzi	Mp spațiu verde în intravilan localitate/locuitor	UAT-uri din județ	UAT-uri din județ Consiliul Județean	

Aspect/componența de mediu potențial afectat de strategie	Acțiuni/măsurile de implementare a strategiei	Indicatori de impact propuși pentru stabilirea și monitorizarea efectelor semnificative generate de implementarea strategiei, asupra mediului	Responsabil cu implementarea măsurilor din strategie	Responsabil cu monitorizarea implementării măsurilor din strategie	Frecvența de monitorizare
	Stimularea transportului eco (piste de biciclete)	Km piste de biciclete	UAT-uri din județ	UAT-uri din județ Consiliul Județean	
CALITATEA APEI/ GOSPODĂRI REA APEI	Alimentarea cu apă și canalizarea sunt cuprinse în Master Planul Apă și Apă uzată și în PNDR 2014-2020	Nr de persoane deservite cu apa în sistem centralizat Nr de persoane deservite de servicii de canalizare în sistem centralizat	ADI Apă și Vital SA UAT-uri din județ	ADI Apă și Vital SA UAT-uri din județ Consiliul Județean	Anual
	Îmbunătățirea infrastructurii în vederea eliminării formelor de depreciere a calității apelor de suprafață și subterane	Nr mine neecologizate/ecologizate Nr iazuri de decantare neecologizate/ecologizate Nr situri contaminate reabilitate/ecologizate	Convesmin SA UAT-uri din județ	Convesmin SA	
CALITATEA SOLULUI/ UTILIZARE TERENURI	Limitarea impactului negativ asupra solului și subsolului	Nr km rețea electrică subterana Nr situri contaminate reabilitate/ecologizate Nr perimetre miniere ecologizate	UAT-uri din județ, Consiliul Județean Maramureș, Convesmin SA	UAT-uri din județ Consiliul Județean	Anual
	Trasarea unor coordonate de extindere a spațiului construit în așa fel încât impactul asupra solului și subsolului să fie minim	Nr PUG aprobate Nr PUZ aprobate	UAT-uri din județ și Consiliul Județean Maramureș	UAT-uri din județ Consiliul Județean	

Aspect/componența de mediu potențial afectat de strategie	Acțiuni/măsurile de implementare a strategiei	Indicatori de impact propuși pentru stabilirea și monitorizarea efectelor semnificative generate de implementarea strategiei, asupra mediului	Responsabil cu implementarea măsurilor din strategie	Responsabil cu monitorizarea implementării măsurilor din strategie	Frecvența de monitorizare
MANAGEMENTUL DEȘEURILOR	Gestiunea deșeurilor menajere în perioada 2014-2020 face obiectul Master Planului Gestiune Integrata a Deșeurilor Menajere în județul Maramureș Implementare SMID MM	Nr depozite conforme construite Nr stații sortare Nr stații tratare mecano-biologice Nr depozite neconforme închise Nr contracte încheiate cu operatorii	Consiliul Județean Maramureș și ADIGIDM	Consiliul Județean Maramureș și ADIGIDM	Anual
BIODIVERSITATE ȘI PATRIMONIUL CULTURAL	Asigurarea unui management adecvat pentru ariile naturale protejate din județ	Nr planuri de management aprobate Număr de arii protejate în județ date în custodie/administrație	APM MM și custozi UAT-uri din județ	APM MM și custozi UAT-uri din județ Consiliul Județean	Anual
	Stoparea degradării mediului natural datorită exploatarea necorespunzătoare a resurselor neregenerabile și patrimoniului natural	Modificări ale suprafețelor Suprafețe de teren renaturate (plantate sau împădurite Mp spațiu verzi/cap de locuitor	UAT-uri din județ APM MM și custozi	UAT-uri din județ Consiliul Județean	
	Protejarea elementelor cu valoare culturală și istorică deosebită din județ	Număr de obiective culturale și arhitecturale restaurate și valorificate turistic	UAT-uri din județ	UAT-uri din județ	
MANAGEMENTUL	Reducerea gradului de	Numărul și cuantumul	UAT-uri din județ și	UAT-uri din județ și	Anual

Aspect/componența de mediu potențial afectat de strategie	Acțiuni/măsurile de implementare a strategiei	Indicatori de impact propuși pentru stabilirea și monitorizarea efectelor semnificative generate de implementarea strategiei, asupra mediului	Responsabil cu implementarea măsurilor din strategie	Responsabil cu monitorizarea implementării măsurilor din strategie	Frecvența de monitorizare
RISCURILOR DE MEDIU	vulnerabilitatea la producerea unor fenomene de risc, prin protejarea obiectivelor socio-economice Identificarea și reconstrucția ecologică a terenurilor afectate de fenomene de risc Identificarea zonelor de risc natural și impunerea unor restricții de construire	pagubelor provocate de fenomene de risc	Consiliul Județean Maramureș Comitetul pentru Situații de Urgență	Consiliul Județean Maramureș	
		Suprafața de teren afectată de alunecări/prăbușiri reabilitată			
		Număr de sisteme de alertă în caz de fenomene de risc implementate			
		Număr de întâlniri de conștientizare pentru fenomene de risc	Instituția Prefectului ISU Maramureș	Instituția Prefectului și Consiliul Județean Maramureș	
		Suprafețe de teren supuse riscului (inundații, alunecări de teren) la nivelul județului	UAT-uri din județ și Consiliul Județean Maramureș Comitetul pentru Situații de Urgență	UAT-uri din județ și Consiliul Județean Maramureș	
		Număr hărți cu repartizarea zonelor de risc			
POPULAȚIE /SANATATE UMANĂ	Îmbunătățirea sistemelor de furnizare a utilităților	Nr gospodării racordate la apă potabilă Nr gospodării racordate la canalizare Nr sesizării privind întreruperea furnizării utilităților – apă potabilă Nr echipamente de colectare a deșeurilor menajere	UAT-uri din județ APM MM și custozi ADIGIDM ADI Apă și Vital SA	UAT-uri din județ Consiliul Județean Maramureș	Anual
		Dezvoltarea, reabilitarea, modernizarea unităților spitalicești, ambulatoriu,	Unități sanitare APM MM UAT-uri din județ	APM MM UAT-uri din județ Consiliul Județean Maramureș	Anual

Aspect/componența de mediu potențial afectat de strategie	Acțiuni/măsurile de implementare a strategiei	Indicatori de impact propuși pentru stabilirea și monitorizarea efectelor semnificative generate de implementarea strategiei, asupra mediului	Responsabil cu implementarea măsurilor din strategie	Responsabil cu monitorizarea implementării măsurilor din strategie	Frecvența de monitorizare
	dispensare medicale, unități medicale, farmacii, unități economice producție medicamente, clinici etc.	Nr persoane intoxicate cu poluanți			
	Amenajarea de facilități publice de agrement	Nr parcuri amenajate Nr zone de agrement reabilitate/nou înființate infrastructură sportivă	UAT-uri din județ	UAT-uri din județ Consiliul Județean Maramureș	
MEDIUL SOCIAL ȘI ECONOMIC	Îmbunătățirea condițiilor de infrastructură pentru crearea premiselor dezvoltării mediului economic. Monitorizarea și cuantificarea efectelor poluării asupra sănătății publice în județ; Reducerea riscului de inundații, protejarea obiectivelor socio-economice; Asigurarea calității unui mediu ambiant adecvat pentru locuitorii	Suprafață de spații reabilitate	UAT-uri din județ	UAT-uri din județ Consiliul Județean Maramureș	Anual
		Suprafață de spații verzi nou create	UAT-uri din județ	UAT-uri din județ Consiliul Județean Maramureș	
		Lungimea în km a Infrastructurii tehnico-edilitare (drumuri, alimentare cu apă, canalizare, rețele electrice, gaz, telefonie etc.)	UAT-uri din județ	UAT-uri din județ Consiliul Județean Maramureș	
		Număr zone Industriale separate de cele rezidențiale prin spații tampon	UAT-uri din județ	UAT-uri din județ Consiliul Județean Maramureș	
		Cantități anuale de deșeuri generate, colectate,	ADIGIDMM	ADIGIDMM Consiliul Județean	

Aspect/componența de mediu potențial afectat de strategie	Acțiuni/măsurile de implementare a strategiei	Indicatori de impact propuși pentru stabilirea și monitorizarea efectelor semnificative generate de implementarea strategiei, asupra mediului	Responsabil cu implementarea măsurilor din strategie	Responsabil cu monitorizarea implementării măsurilor din strategie	Frecvența de monitorizare
	județului; Diminuarea suprafețelor de teren afectate de fenomene de risc natural;	valorificate Număr de evenimente publice de conștientizare a problemelor de mediu	UAT-uri din județ	Maramureș UAT-uri din județ Consiliul Județean Maramureș	
CONSERVAREA RESURSELOR NATURALE	Utilizarea susținută a resurselor naturale la nivelul județului (pădure, apă, resurse ale subsolului, sol etc.) și stimularea utilizării resurselor regenerabile	Suprafață împădurită	UAT-uri din județ	UAT-uri din județ Consiliul Județean Maramureș	Anual
		Suprafețe reîmpădurite	Romsilva Ocoale Silvice Private	Consiliul Județean Maramureș	
		Suprafețe de teren afectate de minerit istoric	Convesmin SA	Convesmin SA Consiliul Județean Maramureș	
		Situri poluate istoric reabilitate și exploatate economic pentru alte funcțiuni			
		Număr de proiecte de exploatare a energiei regenerabile	UAT-uri din județ	UAT-uri din județ Consiliul Județean Maramureș	
TRANSPORT DURABIL	Sporirea conectivității între localitățile județului prin îmbunătățirea infrastructurii de transport și stimularea transportului verde, mai ales în mediul urban	Lungimea infrastructurii de transport pe categorii	UAT-uri din județ	UAT-uri din județ Consiliul Județean Maramureș	Anual
		Lungimea pistelor de bicicletă			
		Număr de vehicule de transport public/transport turistic propulsate electric	UAT-uri din județ	Consiliul Județean Maramureș	
		Km de drumuri/cale ferată construite/reabilitate	SNCFR UAT-uri din județ	SNCFR Consiliul Județean Maramureș	

Aspect/componența de mediu potențial afectat de strategie	Acțiuni/măsurile de implementare a strategiei	Indicatori de impact propuși pentru stabilirea și monitorizarea efectelor semnificative generate de implementarea strategiei, asupra mediului	Responsabil cu implementarea măsurilor din strategie	Responsabil cu monitorizarea implementării măsurilor din strategie	Frecvența de monitorizare
TURISM DURABIL	Dezvoltarea turismului pe baza următoarelor principii: - Asigurarea că resursele naturale nu sunt utilizate /consumate într-un ritm mai accelerat decât cel al refacerii lor pe cale naturală - Menținerea diversității biologice -Urmărirea principiilor etice care vizează respectarea culturilor locale, a obiceiurilor și tradițiilor localnicilor -Consultarea și implicarea populației locale în strategiile de dezvoltare turistică (relații de parteneriat)	Număr de proiecte turistice implementate	UAT-uri din județ Consiliul Județean Maramureș ONG-uri	UAT-uri din județ Consiliul Județean Maramureș	Anual
		Număr de elemente de infrastructură de cazare			

De îndeplinirea programului de monitorizare a efectelor asupra mediului este responsabil **Consiliul Județean Maramureș**.

Raportul de monitorizare va fi transmis după primul an de la adoptarea planului la sfârșitul trimestrului I al anului următor, și apoi anual, la APM Maramureș și va fi pus la dispoziția publicului în format tipărit și în format electronic prin afișare pe pagina de internet a Consiliului Județean Maramureș.

Prezentul Aviz este valabil de la data emiterii, pe toată perioada de valabilitate a strategiei dacă nu intervin modificări ale acesteia.

Nerespectarea condițiilor prezentului aviz constituie contravenție și se pedepsește, conform prevederilor legale în vigoare.

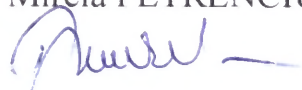
Avizul de mediu și Anexa nr 1 la aviz conțin 39 pagini și a fost emis în 3 (trei) exemplare originale, din care unul se înmânează titularului.

Șef Serviciu AAA
Eva BOLDAN

Întocmit,

Consilier, Mirela PETRENCIUC

Director Executiv,
Gabriel TĂMĂIAN,

**Anexa 1 la Avizul de mediu nr. XX din data de xx.03.2018 , emis de APM
Maramureș**

pentru „Strategia de dezvoltare durabilă a județului Maramureș pentru perioada 2014-2020”,

Titular: Consiliul Județean Maramureș

Portofoliul de proiecte prioritare pentru perioada de programare 2014-2020 la nivelul județului Maramureș sunt următoarele:

I. Portofoliul de proiecte prioritare ale CJ Maramureș și ale unităților din subordinea sa pentru perioada de programare 2014-2020 – infrastructura județeană:

Titlul acțiunii	Buget estimativ (mil. Euro)
OS 1. Creșterea conectivității și atractivității județului Maramureș pentru investitori care să realizeze activități inovative și cu valoare adăugată ridicată și pentru turiști	
Reabilitare și modernizare drumuri județene - Traseul Regional "Transilvania de Nord": Faza I – 75,183 Km: DJ 108D: limită jud. Sălaj - Gârdani DJ 108A: Gârdani – Ardușat DJ 193: limită jud. Satu Mare – Ardușat - Hideaga DJ 182B: Baia Mare – Coăș DJ 182C: intersecție DJ 182B –Coăș-Copalnic-Mănăștur - Șurdești Faza II – 34,028 km: DJ 186: Bârsana – Bogdan Vodă DJ 188: Bogdan Vodă – Vișeu de Jos	80

+ alte drumuri județene din afara traseului regional: DJ 109F: limită jud. Sălaj – Târgu Lăpuș DJ 182B: Baia Mare - Șomcuta Mare DJ 187: Leordina – Poienile de sub Munte	
Construcția de noi poduri peste râul Someș în zona Seini și Ulmeni	5
Extinderea și modernizarea Aeroportului Maramureș (finalizare extindere pistă, extindere terminal pasageri, achiziție echipamente, facilități cargo etc.)	20
Înființarea Parcului Industrial Baia Mare Sud / Recea	3
Conceperea și promovarea de trasee turistice regionale și transfrontaliere	1
Organizarea de evenimente culturale pentru valorificarea și promovarea patrimoniului cultural imaterial al județului	1
Continuarea și promovarea meșteșugurilor tradiționale în județul Maramureș	1
Amenajarea zonei turistice și de agrement Maramureș-Vest	20
Implementarea strategiei de branding a județului și promovarea potențialului turistic al acestuia pe plan intern și internațional	1
Circuitul muzeelor de artă, istorie, arheologie și etnografie din județul Maramureș	5
Total OS1	139
OS 2. Creșterea atractivității județului Maramureș pentru locuitori și asigurarea unei dezvoltări integrate și echilibrate a teritoriului	
Reconversia funcțională și dotarea unor spații interioare ale Spitalului Județean de Urgență "Dr. C-tin Opreș" Baia Mare, inclusiv Blocul Operator și Secția ATI	10
Restructurarea, diversificarea modernizarea și dotarea serviciilor sociale furnizate de DGASPC Maramureș	30
Reabilitarea termică a Palatului Administrativ din Baia Mare	2
Eficientizarea consumurilor energetice ale clădirilor publice din administrarea CJ Maramureș	5
Reabilitarea, modernizarea și dotarea clădirilor în care funcționează Serviciul de Ambulanță Județean	3
Elaborarea unui studiu privind oportunitățile de valorificare a resurselor de energie regenerabilă	1
Total OS2	51
OS.3. Asigurarea bunei guvernante și întărirea relațiilor de cooperare teritorială ale județului Maramureș	
Elaborarea unor hărți în format GIS pentru rețelele de utilități din județ	1
Actualizarea Planului de Amenajare a Teritoriului Județean (PATJ)	1
Elaborarea unui ghid pentru protecția și conservarea arhitecturii tradiționale din județul Maramureș	1
Recrutarea de personal specializat suplimentar și dezvoltarea resurselor umane din administrația publică locală	2
Introducerea de sisteme și standarde comune la nivelul administrației publice locale care să optimizeze procesele orientate către beneficiari în concordanță cu SCAP	2
Total OS3	7
OS.4. Asigurarea unui management adecvat al resurselor naturale și a riscurilor naturale și antropice în județul Maramureș	
Înființarea unei rețele transfrontaliere de servicii salvamont	1
Îmbunătățirea capacității de management a riscurilor în situații de urgență și în domeniul asistenței medicale de urgență prin dotarea ISU și a serviciilor voluntare de situații de urgență	5

TOTAL OS4	6	
TOTAL GENERAL	203	

II. Portofoliul de proiecte ale tuturor UAT-urilor și ale celorlalți actori locali importanți din județul Maramureș pentru perioada 2014-2020:

Titlul acțiunii	Buget estimativ (mil. Euro)
OS 1. Creșterea conectivității și atractivității județului Maramureș pentru investitori care să realizeze activități inovative și cu valoare adăugată ridicată și pentru turiști	
Modernizare și reabilitare drumuri comunale și străzi rurale (ulițe, drumuri de ocolire), inclusiv trotuare, poduri și podețe, parcări și piste de biciclete	100
Modernizarea drumurilor de exploatare agricolă și forestiere	30
Reabilitare și modernizare străzi orășenești, inclusiv intersecții, trotuare, parcări laterale, stații de transport în comun, piste de biciclete și zone pietonale	50
Construcția de variante de ocolire ale centrelor urbane din județ	25
Modernizarea sistemului de parcări din municipiul Baia Mare	10
Extinderea și modernizarea sistemelor de management al traficului auto, pietonal și velo din municipiul Baia Mare	10
Extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii de transport în comun sustenabil pentru Zona Metropolitană Baia Mare	20
Dezvoltarea unui centru de transport intermodal cu facilitate de acces la transportul rutier, feroviar și aerian în Baia Mare	5
Modernizarea infrastructurii de transport în comun de la nivelul localităților din județ	2
Rețea de transport alternativ în Zona Metropolitană Baia Mare	3
Extinderea infrastructurii de acces la internet în bandă largă (brand) în zonele cu acces deficitar din mediul rural	1
Amenajarea de hot-spot-uri wifi în spațiile publice din localitățile județului	1
Decontaminarea Platformei CUPROM/FLOTAȚIA CENTRALĂ din Municipiul Baia Mare și reconversia acesteia în infrastructură de sprijin a afacerilor și inovării	30
Decontaminarea și reconversia Platformei ROMPLUMB și înființarea unei infrastructuri de sprijinire a activităților high-tech în Baia Mare	15
Înființare, extindere și modernizare piețe agroalimentare și târguri	1
Înființarea de parcuri și zone industriale și logistice în centrele urbane ale județului	15
Înființare unități de economie socială (de ex. sere legumicole, ferme pomicole, de servicii comunitare, de obiective tradiționale și artizanat etc.)	5
Dezvoltarea infrastructurii pentru valorificarea turistică a resurselor de ape cu rol terapeutic din județul Maramureș	15
Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor pentru valorificarea	30

potențialului pentru sporturi de iarnă	
Înființarea de centre de promovare turistică și culturală la intrările de județ și integrarea centrelor existente într-o rețea	1
Dezvoltarea infrastructurii pentru valorificarea potențialului pentru turism montan	10
Protecția, conservarea și introducerea în circuite turistice a monumentelor istorice din județul Maramureș	50
Extinderea, reabilitarea, modernizarea și dotarea unităților culturale din județul Maramureș, cu precădere a celor cu potențial de atragere a unui număr mare de vizitatori și turiști	30
Implementarea Strategiei Culturale a Municipiului Baia Mare	11
Amenajarea de noi zone de agrement, cu precădere în vederea completării ofertei turistice a zonele turistice consacrate	20
Amenajarea de facilități de agrement pentru locuitori în mediul urban și rural	5
Extinderea, reabilitarea, modernizarea și dotarea infrastructurii sportive din județ	35
Valorificarea resurselor de energie regenerabilă din județul Maramureș	25
TOTAL OS.1	555
OS 2. Creșterea atractivității județului Maramureș pentru locuitori și asigurarea unei dezvoltări integrate și echilibrate a teritoriului	
Extindere, reabilitare, modernizare și dotare ambulatorii integrate spitalelor din județ	5
Reabilitarea, modernizarea și dotarea unităților spitalicești din județ, inclusiv a unităților/compartimentelor de primire a urgențelor	20
Reabilitarea, modernizarea și dotarea dispensarelor medicale din județ, inclusiv a centrelor de permanență medicală	5
Implementarea de măsuri pentru atragerea și menținerea cadrelor medicale în sistemul public	1
Extinderea, reabilitarea, modernizarea, dotarea unităților de învățământ preuniversitar	25
Construcția de noi creșe și grădinițe	4
Înființarea de noi centre de tip after-school, dar și de excelență pentru tinerii supradotați	8
Înființarea de centre rezidențiale și de îngrijiri la domiciliu pentru vârstnici, inclusiv unități de asistență medico-socială	20
Înființarea de centre de zi pentru persoane vârstnice	15
Creșterea numărului de asistenți maternali profesioniști și formarea profesională continuă a acestora	1
Extinderea, dezvoltarea și dotarea serviciilor sociale pentru persoanele adulte cu dizabilități	10
Dezvoltarea, diversificarea și dotarea serviciilor sociale pentru copii proveniți din categorii proveniți din categorii defavorizate	5
Construcția/achiziționarea de locuințe sociale, de tranzit, pentru specialiști și tineri	25
Înființare sistem de canalizație subterană în municipiul Baia Mare	10
Extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii de apă și apă uzată din județul Maramureș (Sisteme individuale)	60
Înființarea și extinderea rețelei de distribuție a gazelor naturale	25
Instalarea de sisteme de monitorizare/supraveghere video a spațiilor publice	10

Reabilitarea termică a clădirilor publice, inclusiv a instalațiilor de încălzire, cu utilizarea resurselor de energie regenerabilă	15
Reabilitarea termică a blocurilor de locuințe, inclusiv a instalațiilor de încălzire	25
Extinderea, modernizarea și creșterea eficienței energetice a sistemelor de iluminat public, inclusiv asigurarea necesarului de consum din resurse regenerabile	15
Elaborarea și implementarea unei strategii CLLD la nivelul municipiului Baia Mare	10
Regenerarea spațiilor publice urbane și rurale	25
Reabilitarea infrastructurii de la nivelul marilor ansambluri de locuințe colective din mediul urban	25
Refațadizarea clădirilor din centrele istorice ale orașelor din județ	5
TOTAL O.S.2	369
OS 3. Asigurarea bunei guvernante și întărirea relațiilor de cooperare teritorială ale județului Maramureș	
Actualizare Planuri Urbanistice Generale și Regulamente Locale de Urbanism	4
Elaborarea unui ghid pentru investitori	1
Întărirea capacității administrative a ADI Zona Metropolitană Baia Mare	2
Elaborare planuri de mobilitate la nivelul centrelor urbane din județ	1
Construcția și reabilitarea de sedii de primărie și GAL-uri	10
Dotarea serviciilor, compartimentelor și societăților comerciale din subordinea Consiliilor Locale care furnizează servicii publice cu mașini și echipamente	5
Înființarea de noi structuri asociative ale UAT-urilor din județ	3
Implementarea de soluții de tip e-administrație (inclusiv de arhivare electronică) și extinderea accesului la serviciile on-line ale autorităților publice locale	5
TOTAL O.S. 3	31
OS 4. Asigurarea unui management adecvat al resurselor naturale și a riscurilor naturale și antropice în județul Maramureș	
Înființarea, modernizarea, întreținerea și amenajarea peisagistică a spațiilor verzi	20
Realizarea de împăduriri și perdele forestiere de protecție	3
Extinderea și întreținerea lucrărilor de îmbunătățiri funciare din județ și prevenirea alunecărilor de teren	3
Realizarea de investiții în domeniul gospodăririi apelor la nivelul județului	140
Îmbunătățirea gestiunii fondului silvic, cinegetic și piscicol al județului	3
TOTAL O.S.4	169
TOTAL GENERAL	1124

III. Portofoliul de proiecte ale județului Maramureș (infrastructura sectorială):

Titlul acțiunii	Buget estimativ (mil. Euro)
OS 1. Creșterea conectivității și atractivității județului Maramureș pentru investitori care să realizeze activități inovative și cu valoare adăugată ridicată și pentru turiști	
Construcția unui pod nou peste Tisa în zona Sighetu Marmației – Teplița, inclusiv infrastructură conexă	10
Înființarea de noi puncte de trecere a frontierei româno-ucrainene în județul Maramureș, inclusiv asigurarea accesului rutier la acestea	20
Repararea și întreținerea căilor ferate existente în județ	20
Reabilitarea și modernizarea principalelor stații de cale ferată din județ	5
Modernizarea trecerilor la nivel cu calea ferată	2
Extinderea și modernizarea infrastructurii publice de cercetare-dezvoltare-inovare a UTCN-CUNBM	5
Funcționarea unui lanț integrat de furnizare a produselor agroalimentare la nivelul Zonei Metropolitane Baia Mare și în Maramureșul Istoric	10
Înființarea de clustere în domeniile de specializare inteligentă ale județului	5
Derularea de parteneriate de cercetare-dezvoltare-inovare între mediul universitar și de afaceri din județ	5
Sprijinirea înființării și/ funcționării grupurilor de producători agricoli	5
Sprijinirea înființării și dezvoltării IMM cu activități non-agricole din mediul rural și din orașele mici ale județului	20
Înființarea de noi exploatații agricole și sprijinirea celor existente prin investiții în active fizice și măsuri soft, cu accent pe dezvoltarea sectorului agriculturii ecologice și a antreprenoriatului în rândul tinerilor	8
Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, cu precădere prin investiții în formarea profesională continuă a persoanelor din grupuri defavorizate	10
Înființarea de noi unități de cazare, alimentație publică și de servicii turistice, cu precădere a celor cu arhitectură tradițională și specific local	13
TOTAL O.S.1	138
OS 2. Creșterea atractivității județului Maramureș pentru locuitori și asigurarea unei dezvoltări integrate și echilibrate a teritoriului	
Sprijinirea dezvoltării de centre și cabinete private, cu precădere în mediul rural și în orașele mici	5
Achiziționarea de microbuze școlare pentru transportul elevilor	2
Dezvoltarea învățământului profesional și tehnic de la nivelul județului, cu precădere în sectoarele cu potențial de specializare inteligentă	5
Dezvoltarea resurselor umane din sistemul de educație preuniversitară din județ	5
Sprijinirea adaptării ofertei educaționale și pregătirii elevilor și studenților la cerințele mediului de afaceri, cu precădere la nivelul	5

Învățământului tehnic și profesional	
Implementarea de măsuri pentru reducerea abandonului școlar, cu precădere în rândul grupurilor vulnerabile	5
Dezvoltarea învățământului profesional și tehnic de la nivelul județului, cu precădere în sectoarele cu potențial de specializare inteligentă	5
Extinderea centrului regional pentru solicitanții de azil/tolerați din Șomcuta Mare	5
Extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii de apă și apă uzată din județul Maramureș (Etapa II – POIM 2014-2020 și finalizarea lucrărilor POS MEDIU 2007-2013)	174
Construcție conductă de gaze pentru alimentarea Țării Maramureșului	25
Extinderea, modernizarea și redimensionarea rețelei majore de distribuție a energiei electrice	20
TOTAL O.S. 2	261
OS 3. Asigurarea bunei guvernante și întărirea relațiilor de cooperare teritorială ale județului Maramureș	
Extinderea sistemului de înregistrare a proprietăților în cadastru și cartea funciară	30
TOTAL O.S. 3	30
OS 4. Asigurarea unui management adecvat al resurselor naturale și a riscurilor naturale și antropice în județul Maramureș	
Elaborarea și implementarea planurilor de management al ariilor protejate din județ	2
Înființarea Parcului Natural Firiza	2
Ecologizarea siturilor contaminate și potențial contaminate din județul Maramureș	25
Executarea de lucrări de realizare și reabilitare a infrastructurii de protecție împotriva inundațiilor	30
Fazarea investițiilor aferente sistemului de management integrat al deșeurilor și extinderea/completarea acestuia	20
TOTAL O.S. 4	334
TOTAL PROIECTE SECTORIALE	763
TOTAL GENERAL STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI MM PENTRU PERIOADA 2014-2020	1.950

